

การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

A Study the Fundamental Moral Development In the educational institutes
under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2

Received: March 16, 2021 Revised: April 19, 2021 Accepted: April 29, 2021

รับเข้า : 16 มี.ค. 64 แก้ไข : 19 เม.ย. 64 ตอบรับ : 29 เม.ย. 64

รุ่งรัตน์ สวัสดิ์สุข^{1*}Rungrat Sawatsuk^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและประเภทของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 141 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณธรรมพื้นฐาน, การบริหารงานวิชาการ, ครูผู้สอน

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹Master's students, Educational Administration Program, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

*Corresponding author E-mail: Rungratnaa_28@hotmail.com

Abstract

This research has an objective to study the fundamental moral development of the students in the educational institutes under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 and to compare the development by classifying genders, working experiences and types of the institute. For this research, 141 teachers - working under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 - are the samples. The researcher used a questionnaire on the fundamental moral development of the students as a research instrument. The questionnaire classifies the development into 5 levels by analyzing the percentage, mean, standard deviation and t-test.

The result found that:

1. the fundamental moral development of the students in the educational institutes under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 committed by the teachers is in a high level both in overall and specific aspects.
2. the comparative result of the fundamental moral development of the students in the educational institutes under Lopburi Primary Educational Service Area Office 2- classified by genders, working experiences and types of the institute – presents a statistically significant difference at the .05 level overall.

Keyword: Fundamental Moral, Academic Management, Teacher

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันเป็นยุคสมัยที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดน และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สมดุลของการพัฒนาด้านจิตใจกับการพัฒนาด้านองค์ความรู้ไม่เท่ากัน จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ทำให้มีลักษณะของวัฒนธรรมสังคมที่มีระดับของศีลธรรมจริยธรรมถดถอยน้อยลงไปเรื่อยๆ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งการถดถอยทางศีลธรรมและจริยธรรม ถือเป็นวิกฤติทางศีลธรรมและจริยธรรมหรือการไม่มีศีลธรรมและจริยธรรมก่อให้เกิดคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ต่อสังคม เช่น ขาดความรับผิดชอบ ใช้เสรีภาพโดยขาดความเคารพต่อสิทธิของผู้อื่น ใช้ฉ้อโกงกำลังความสามารถ ขาดความอดทนอดกลั้น ขาดความเพียรพยายาม ไม่มีวินัย ขาดความซื่อสัตย์ ไม่มีความเมตตากรุณา ไม่มีน้ำใจ สังคมขาดความยุติธรรมจากการถดถอยทางศีลธรรม ดังกล่าว สังคมไทยมีแนวโน้มที่นำไปสู่ความเสื่อมในทุกๆ ด้านเนื่องจากการมีศีลธรรมและจริยธรรม ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของทุกสิ่งทุกอย่าง สังคมจะเจริญอย่างมีความสุขที่แท้จริงดังนั้นประชาชนจะต้องมีศีลธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่คิดช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน สังคม ประเทศชาติและโลกต่อไป (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, 2550)

การพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรกระทำควบคู่กันไปกับการบริหารการจัดการและโรงเรียนก็มีหน้าที่หลักในการพัฒนานักเรียนและเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวม และประเทศชาติได้ นับเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เยาวชนไทยรวมทั้งการมีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ อันประกอบไปด้วย 1) ด้านความขยัน 2) ด้านความประหยัด 3) ด้านความซื่อสัตย์ 4) ด้านความมีวินัย 5) ด้านความสุภาพ 6) ด้านความสะอาด 7) ด้านความสามัคคี 8) ด้านความมีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 (2554) กำหนดให้โรงเรียนดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียน โดยมีโครงการเสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษา และให้สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถดำเนินการขับเคลื่อนงานปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ได้จัดอบรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนรักษาศีล 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่สร้างจิตสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม มีสำนึกรักบ้านเกิดของตน นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการคัดเลือกโครงการงานคุณธรรมจิตอาสาทำดีด้วยใจ เข้าร่วมค่ายอบรมพัฒนาโครงการคุณธรรม เฉลิมพระเกียรติในหัวข้อ “เยาวชนไทยจิตอาสาทำดีถวายในหลวง” ซึ่งต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องและทำงานอย่างเป็นทีมเพื่อสร้างจิตสำนึกการทำความดีอย่างเป็นวิถีปกติในชีวิต และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โครงการคุณธรรมเยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนและประเทศชาติทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อไป โดยทางโรงเรียนเครือข่ายคุณธรรมชั้นนำยังได้จัดอบรมค่าย “เยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้กิจกรรมหลายๆ กิจกรรมจะสำเร็จได้ต้องให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วม เนื่องจากครูมีบทบาทอันสำคัญยิ่งเพราะครูเป็นผู้วางรากฐานให้แก่ชีวิตของเด็กในทุกๆ ด้าน ครูผู้สอนจะต้องทุ่มเทแรงกาย แรงใจอดทน และใจเย็นตลอดจนใช้กลวิธีต่างๆ ในการสั่งสอนอบรม ใช้เวลาฝึกฝนและกล่อมเกล่า อย่างสม่ำเสมอจึงจะได้เยาวชนที่มีคุณภาพของสังคม และครูยังมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาคุณธรรมให้นักเรียน เพื่อที่จะหล่อหลอมลักษณะนิสัยและค่านิยมที่ดีให้นักเรียน

จากความสำคัญที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาหลักสูตรบริหารการศึกษามหาบัณฑิต และเป็นบุคลากรในสถานศึกษา ที่ดำเนินการตามโครงการ “เสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษา” จึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นเครือข่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนของสถานศึกษาในพื้นที่ และเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงต้องการศึกษาระดับของการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,243 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนในสถานศึกษาประถมศึกษาจำนวน 836 คน จำนวน 96 โรงเรียน ครูผู้สอนในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 407 คน จำนวน 40 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ประเภทของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 141 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนในสถานศึกษาประถมศึกษา จำนวน 95 คน ครูผู้สอนในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 46 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนที่ผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ค่าเท่ากับ 0.82 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.8456 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน จำนวน 27 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 8 ด้าน รวม 24 ข้อ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดคะแนนแต่ละข้อ (Best and Khan, 1993) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับน้อยที่สุด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2561 – เมษายน 2562 โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 141 ฉบับ ได้รับกลับคืน 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตดำเนินการวิจัยถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการทำวิจัยในเขตพื้นที่

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.3 กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม หลังจากเก็บแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยในทุกขั้นตอนผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในด้านการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานในระดับน้อยที่สุด

4.2 เปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	n = 141		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์	4.22	.56	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	3.81	.78	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.41	.45	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.28	.54	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.21	.61	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.11	.62	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.12	.63	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	4.27	.50	มาก
รวม	4.20	.53	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54) และน้อยที่สุดคือ ด้านความประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.78)

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	เพศ				t	p
	ชาย (n= 43)		หญิง (n= 98)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความขยัน	4.12	.53	4.24	.52	5.37	.01*
ด้านความประหยัด	3.95	.74	3.72	.81	4.32	.00*
ด้านความซื่อสัตย์	4.48	.48	4.39	.49	2.91	.02*
ด้านความมีวินัย	4.39	.51	4.24	.51	4.52	.00*
ด้านความสุภาพ	4.24	.53	4.21	.62	2.32	.04*
ด้านความสะอาด	4.23	.60	4.10	.47	3.01	.00*
ด้านความสามัคคี	4.21	.58	4.09	.45	2.56	.03*
ด้านความมีน้ำใจ	4.24	.54	4.29	.53	3.59	.00*
รวม	4.30	.49	4.18	.52	2.36	.00*

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์		ประสบการณ์น้อย			
	มากกว่า 10 ปี		กว่า 10 ปี			
	(n= 89)		(n= 52)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความขยัน	4.36	.50	4.12	.51	2.91	.00*
ด้านความประหยัด	3.85	.74	3.83	.76	4.45	.07
ด้านความซื่อสัตย์	4.49	.43	4.32	.58	2.32	.00*
ด้านความมีวินัย	4.29	.48	4.27	.52	4.52	.21
ด้านความสุภาพ	4.22	.53	4.19	.52	2.35	.00*
ด้านความสะอาด	4.25	.62	4.09	.49	3.21	.03*
ด้านความสามัคคี	4.26	.57	4.09	.51	1.96	.00*
ด้านความมีน้ำใจ	4.27	.60	4.29	.52	2.35	.00*
รวม	4.34	.51	4.23	.51	2.03	.01*

*p ≤ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความประหยัดและด้านความมีวินัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	ประเภทของสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษา		สถานศึกษาขยาย			
	ประถมศึกษา		โอกาสทางการศึกษา			
	(n= 95)		(n= 46)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความขยัน	4.25	.52	4.21	.54	1.95	.00*
ด้านความประหยัด	3.85	.75	3.77	.72	2.45	.03*
ด้านความซื่อสัตย์	4.43	.42	4.37	.48	3.21	.00*

คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	ประเภทของสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษา		สถานศึกษาขยาย			
	ประถมศึกษา		โอกาสทางการศึกษา			
	(n= 95)		(n= 46)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความมีวินัย	4.28	.58	4.25	.52	4.12	.01*
ด้านความสุภาพ	4.23	.54	4.20	.59	1.69	.00*
ด้านความสะอาด	4.09	.63	4.10	.57	2.32	.03*
ด้านความสามัคคี	4.13	.61	4.12	.57	6.37	.12
ด้านความมีน้ำใจ	4.29	.52	4.27	.52	4.35	.00*
รวม	4.22	.55	4.18	.52	2.65	.01*

*p ≤ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความสามัคคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ทำให้ทราบปัญหาและมีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน การสอนในระดับประถมศึกษานั้นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีโครงการในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่นๆ วัด และศาสนสถานในศาสนาอื่นๆ อาทิ โครงการโรงเรียนสุจริต โครงการทำบุญวันพระลดละกิเลส โครงการโครงการคุณธรรมในสถานศึกษา โครงการอบรมค่ายธรรมศึกษา เป็นต้น โรงเรียนต่างๆ ยังเปิดโอกาสในพระสงฆ์เข้ามาจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งเสือเต้น โรงเรียนอนุบาลสระโบสถ์ และโรงเรียนวัดสุนทรเทพศิริ ที่มีการให้นักเรียนแต่งกายด้วยชุดปฏิบัติธรรมสีขาวและให้พระเข้ามาปฏิบัติศาสนกิจ สวดมนต์ แสดงธรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในช่วงบ่ายของทุกวันศุกร์ โครงการ

คนละไม้คนละมือร่วมด้วยช่วยกันโรงเรียนของเรา โดยให้นักเรียนร่วมกันรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน การจัดเวรและแบ่งเขตพื้นที่ในการรักษาความสะอาด การประกวดเขตพื้นที่ที่สะอาดมากที่สุด การใช้เคลือบพลาสติกและอื่นๆ เช่น โรงเรียนบ้านสหพันธ์อ่างทอง โรงเรียนวัดหนองตามิ่ง เป็นต้น นอกจากนี้ในระดับรายวิชาเองครูผู้สอนส่วนใหญ่จะบูรณาการเข้ากับรายวิชาอยู่เป็นปกติ ทำให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังทั้งในระดับรายวิชา ระดับโรงเรียน และระดับภายนอกโรงเรียน ส่งผลให้คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญตา มหาสุชลน์ (2560) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีโครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายในท้องถิ่น วัด และประชาชน เช่น โครงการถนนสีขาว โครงการโรงเรียนรักษาศีล 5 โครงการธนาคารคุณธรรม โครงการจิตอาสาพัฒนาชุมชน โครงการอบรมค่ายธรรมศึกษา เป็นต้น โรงเรียนต่างๆ ในสังกัดยังเปิดโอกาสในพระสงฆ์หรือตัวแทนของศาสนาอื่นๆ เข้ามาจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดง และโรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า เป็นต้น และสอดคล้องกับจำรัส บานเย็น (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือการกำหนดนโยบาย การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม โดยพบว่า ด้านการกำหนดนโยบาย ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้กำกับดูแลติดตามปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามนโยบายโครงการแผนงานหรือกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาที่กำหนดโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติโดยตรงตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีหัวหน้าโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนและประธานกรรมการสถานศึกษาได้ประชุมรวม คณะครูในโรงเรียนเพื่อวางแผนจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้ได้ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นและด้านการจัดกิจกรรมร่วมในการสถานศึกษาได้กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย

2. การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกัน โดยครูเพศชายสูงกว่าครูเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและบรรลุจุดมุ่งหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และทั้งนี้ครูเพศชายมักมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ที่สถานศึกษา สำนักเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมากกว่าครูเพศหญิง โดยครูเพศชายจะต้องเข้ามามี

บทบาทนำในการจัดเตรียมสถานที่ จัดเตรียมอุปกรณ์ ดูแลความเรียบร้อยเบื้องหลังเสร็จสิ้นโครงการ อีกทั้งยังต้องเก็บกวาดหลังจากโครงการเสร็จสิ้น ครูเพศชายจึงมักจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนที่คอยเข้ามาช่วยเหลืองานโรงเรียนในส่วนตรงนี้ได้มากกว่าครูเพศหญิง อีกทั้งด้วยบุคลิกของครูเพศชายที่ค่อนข้างเรียบง่ายเข้าถึงได้ง่ายกว่าครูเพศหญิง จึงสามารถเข้าถึงนักเรียนได้มากกว่า ทำให้ครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณนก ทองแดง (2551) ได้ศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอกะบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง พบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมและรายด้านเพศหญิงและเพศชายมีการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน ป่าตาล (2553) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่ากระดาน อำเภอสยามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่ากระดาน อำเภอสยามชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลการปฏิบัติตามบทบาทของครูผู้ชายและครูผู้หญิง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีประสบการณ์ต่างกัน เมื่อมีการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งครู ให้มีวิทยฐานะให้สูงขึ้น การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ล้วนทำให้ครูต่างตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและนักเรียนของตนเองให้มีประสิทธิภาพ โดยการเข้าศึกษาอบรม เก็บสะสมผลงาน ประกวดแข่งขัน เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ จังหวัด และระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำให้ตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจส่งผลให้มีครูเกิดความตระหนักในการพัฒนาคุณธรรมมากขึ้น เพื่อให้มีประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิณี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2544) ได้ศึกษาปัญหาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของครูให้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอิทธิพลสื่อมวลชน ครูชายและครูหญิง มีปัญหาในการปลูกฝังให้แก่ นักเรียน ต่างกันในด้านสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน และด้านอิทธิพลของ

สื่อมวลชน ครูมีประสบการณ์ต่างกันมีปัญหาในการปลูกฝังให้นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาสามารถดูแลนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาได้ค่อนข้างดีกว่า กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้มีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ ทั้งเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม เป็นผู้ออกแบบกิจกรรม ดำเนินกิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรม ต่างกับสถานศึกษาขยายโอกาสที่ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม โดยนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติตาม และให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้การพัฒนานักเรียนตามโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่เกิดกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จึงทำให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาจึงมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่า ซึ่งการดำเนินกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้ความสำคัญในการพัฒนานคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในระดับเท่าๆ กัน เพราะสถานศึกษาต่างๆ ตระหนักและเห็นความสำคัญว่าคุณธรรมเป็นหลักหรือเกณฑ์แห่งพฤติกรรมที่พึงงาม โดยสถานศึกษาในสังกัดจึงได้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนอย่างต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน เป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาให้แก่เยาวชนไทยรวมทั้งการมีบุคลิกภาพที่ดีมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง คนเก่ง คนดี ซึ่งเน้นคุณธรรมด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย กฤษกลาง (2546) ได้ศึกษาปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทคือ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนไม่ขยายโอกาสทางการศึกษา ในรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีปัญหามากกว่าโรงเรียนไม่ขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในด้านความประหยัดให้มากขึ้น เช่น ฝึกให้นักเรียนมีนิสัยในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักประหยัด โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงพอมีพออยู่พอกิน

2. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในด้านความสะอาด โดยให้ผู้เรียนรักษาสถานที่ส่วนรวม ไม่ทำลายทรัพย์สินสมบัติของราชการ

3. ควรจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ด้านความประหยัดและรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาด้านนี้ยังมีน้อย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เช่น สภาพสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ปฏิรูปการศึกษากับ 8 คุณธรรมพื้นฐานที่ควรปลูกฝัง. เข้าถึงจาก

<https://www.moe.go.th/>.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

จำรัส บานเย็น. (2551). การศึกษาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญตา มหาสุชล. (2560). การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม

หลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ยุพิน ปาताल. (2553). การปฏิบัติตามบทบาทครูในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในกลุ่ม

ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนมชัยเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

วรรณนก ทองแดง. (2551). บทบาทของครูผู้สอนในการสร้างเสริมจริยธรรมของนักเรียน ในสถานศึกษาขั้น

พื้นฐานอำเภอกระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- วิชัย กฤษกลาง. (2546). การศึกษาปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- ศศิณี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2544). การศึกษาปัญหาการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของครูให้นักเรียน
ระดับประถมศึกษากลุ่มบูรพาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2554). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ระยอง:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579). กรุงเทพฯ: พริก
หวานกราฟฟิค.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). คุณธรรมนำความรู้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่าของ
ความเป็นมนุษย์. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.
- Best, J.W. and Khan, J.V. (1993). Research in Education. 7th edition. Boston: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities,"
Journal of Education and Psychological Measurement. Vol. 30(3).